Таким чином, правоохоронна діяльність відрізняється рядом особливостей і вимог до працівників. Кожен правоохоронець повинен отримати якісну професійну та соціально-психологічну підготовку, а також бути впевненим у постійному належному соціальному захисті з боку держави, перш ніж приступити до виконання службових обов'язків.

Список бібліографічних посилань

1. Алексеев С. С. Право. Азбука. Теория. Философия. Опыт комплексного исследования. М. : НОРМА- ИНФРА, 1998. 1000 с.

2. Гель А. П., Семаков Г. С., Кондракова С. П. Судові та правоохоронні органи України. Київ : МАУП, 2004. 272 с.

3. Гольцева Т. П. Особенности профессиональной деятельности сотрудников полиции, влияющие на возникновение негативных психических состояний. *Вестник ТГПУ*. 2012. № 6. С. 226–232.

4. Кельман М. С., Мурашин О. Г. Загальна теорія держави та права. Київ : Кондор, 2005. 609 с.

5. Криволапчук В. А. Психологическое сопровождение деятельности сотрудников ОВД Украины. *Психопедагогика в правоохранительных органах*. 2013. № 1. С. 70–73.

6. Куліш А. М. Організаційно-правові засади функціонування правоохоронної системи України. Суми : Вид-во СумДУ, 2007. 236 с.

7. Kobzar O. Law enforcement: the concept, main features and tasks. *National law journal: theory and practice = Национальный юридический журнал: теория и практика.* 2015. Nr. 3/1 (13). С. 21–22.

Отримано 28.02.2018

УДК 351.75

Дмитро Григорович ОВЕРЧЕНКО,
аспірант Одеського державного університету внутрішніх справ

ОСНОВНІ ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ГРУПИ ПРЕВЕНТИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ПІД ЧАС СТИХІЙНИХ МАСОВИХ ЗАВОРУШЕНЬ

Зазначені етапи проведення переговорів поліцейськими групами превентивної комунікації, якщо заворушення не носить стрімкий характер. Зазначена важливість попередньої підготовки поліцейських групи превентивної комунікації до переговорної діяльності.

Масові заворушення завжди суттєво впливають на життєдіяльність громадян. Як показує практика, стихійне масове заворушення умовно можна поділити на три фази: 1) початок масового заворушення; 2) кульмінаційне розгортання масового заворушення; 3) згасання масового заворушення.

Масове заворушення може стрімко розвиватися та набирати темп, а може й поступово (залежить від провокації та осіб, що беруть участь у масовому заході). У випадку стрімкого розвитку масового заворушення

© Оверченко Д. Г., 2018

парламентар з групи превентивної комунікації повинен негайно розпочати переговори, дотримуючись певних принципів та правил переговорів.

Якщо масове заворушення не носить стрімкий характер, то поліцейські групи превентивної комунікації повинні дотримуватися таких етапів проведення переговорів: 1) інформаційно-діагностувального; 2) переговорного; 3) досягнення домовленості.

Отже, на *першому етапі* вони повинні:

1. Зайняти свою позицію у натовпі відповідно до плану. Метою цього заходу є:

а) здійснення негласної роботи з учасниками масового заходу;

б) збір необхідної інформації;

в) реалізація тактичних прийомів щодо припинення масового заворушення;

г) перевірка попередньо отриманої інформації, відповідно до якої складені плани переговорів та дії поліцейських;

д) встановлення формальних організаторів масового заворушення та не формальних лідерів;

є) встановлення того, хто приховано керує масовим заходом (за можливості нейтралізувати його, наприклад, розпочати перевіряти документи, розпитувати його, опитувати та ін.).

2. Налагодити взаємодію з організатором (-ами) масового заходу.

3. Визначити тип особистості:

а) лідера (організатора, керівника) масового заворушення (епілептоїдний, демонстративний або ригідний тип);

б) підбурювача (агресор (шерманівській танк, снайпер, підривник), максималіст, хронічний обвинувач, скаржник, тайний митець, помилковий альтруїст, вічний песиміст, розгнівана дитина та ін. [3]);

4. Визначити тип натовпу (а) за характером поведінки людей: оказіональний (випадковий); конвенціональний, експресивний, екстатичний, агресивний, панічний, стягальний, повстанський; б) за фактором керованості – стихійний та керований; в) за рівнем активності – пасивний (спокійний) та активний [1]).

5. Скоригувати плани переговорів та дій поліцейських відповідно до отриманої інформації.

Щодо *другого етапу – власне перегорів*. Головний переговірник групи превентивної комунікації (переговірник) на цьому етапі повинен:

1. Намогтися встановити контакт з натовпом (звернути на себе увагу).

2. Роз'яснити громадянам їх права і обов'язки, підстави та порядок дій поліції щодо забезпечення публічної (громадської) безпеки і порядку. Для цього необхідно говорити чітко, твердо, спокійно, без залякувань та погроз, тримати невеличкі паузи між окремими словами (це сприятиме запам'ятовуванню).

3. Запросити організатора, керівника масовим заворушенням до переговорів.

4. Якщо організатора не виявлено, то у залежності від типу натовпу, головному переговірнику слід розпочати переговори з натовпом.

Слід підкреслити, що робота головного переговірника групи превентивної комунікації має сенс тільки на початку масового заворушення. Під час кульмінаційного розгортання стихійного масового заворушення натовп погано розуміє вимоги парламентаря. Стадні інстинкти, відчуття єдності переживання, відчуття колективної сили та могутності, відчуття анонімності та безкарності – все це та інше, звужує свідомість особи й вона, підкоряючись масовою настрою (масовому психозу), веде себе безвідповідально. Тому, під час цієї фази розгортання масового заворушення керівниками поліції найчастіше приймається рішення про припинення масового заворушення шляхом застосування спеціальних засобів та сили.

У випадку, якщо парламентарю все ж таки вдасться привернути увагу натовпу до себе, то йому слід дотримуватися головних принципів та правил переговорів.

Отже, слід підкреслити, що дуже важливою є попередня підготовка поліцейських групи превентивної комунікації до переговорної діяльності. Для цього необхідно розвивати та формувати у них комунікативну компетентність.

Список бібліографічних посилань

1. Назаретян А. П. Психология стихийного массового поведения. Толпа, слухи, политические и рекламные кампании : учеб. пособие для студентов вузов. М. : Академия, 2005. 152 с.

2. Про запровадження в територіальних органах і підрозділах Національної поліції постійно діючих робочих груп поліцейських з питань комунікації з організаторами та учасниками масових заходів : доручення Національної поліції України від 31.07.2017 № 8246/01/20-2017.

Отримано 22.02.2018

УДК 159.92

Наталя Євгеніївна ТВЕРДОХЛЄБОВА,
старший викладач кафедри
педагогіки та психології управління соціальними системами
Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ПРОФЕСІЙНА САМОРЕАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ ТА ЇЇ ДОСЛІДЖЕННЯ В СУЧАСНІЙ НАУЦІ

Визначені ключові поняття, які сприяють відображенню сутності процесу професійної самореалізації.

Самореалізація у професії є соціокультурним феноменом, який тісно пов’язаний із конкретною соціальною ситуацією певного часу та простору. Мотивуючу функцію у цьому процесі виконує уявлення особистості про себе. Це уявлення дослідники називають суб’єктивною

© Твердохлєбова Н. Є., 2018